

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/37/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8511204823
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8511204823.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v právnej veci navrhovateľov 1. O. M., nar. X.X.XXXX a 2. mal. Y. M., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom S., M. XX/X, t.č. bytom S., M. XXX/XXX, zast. opatrovníkom pre toto konanie Obcou Ľubotín, proti odporcom 1. P. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S., M. XX/X, právne zastúpenému JUDr. Ivanom Vankom, advokátom, so sídlom Floriánska 19, 040 01 Košice a 2. U. M., nar. X.X.XXXX, trvale bytom S., M. XX/X, toho času bytom S., M. XXX/XXX, právne zastúpenej JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom so sídlom v Starej Ľubovni, Garbiarska 20, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, o prípustnosti zapretia otcovstva, o odvolaní odporkyne v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/267/2011-31 zo dňa 31.1.2012 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania navrhovateľom nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že zapretie otcovstva, ktoré svedčí P. M., nar. XX.XX.XXXX voči maloletej O. M., nar. XX.XX.XXXX a Y. M., nar. XX.XX.XXXX z matky U. M., rod. W., nar. XX.XX.XXXX je prípustné. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami §§ 96 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení účinných predpisov (ďalej len „zákon o rodine“). Zistil skutkový stav, a to, že z manželstva odporcov v 1. a 2. rade sa narodili maloleté deti O., nar. X.X.XXXX a Y., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom č.k. 2C/1/2011-70 zo dňa 30.5.2011 prvostupňový súd manželstvo odporcov v 1. a 2. rade rozviedol a maloleté deti na čas po rozvoде zveril do osobnej starostlivosti matky (odporkyne v 2. rade), pričom ota mal. detí (odporcu v 1. rade) zaviazal prispievať na výživu mal. O. a mal. Y. po 60,- eur mesačne na každé z mal. detí. Odporca v 1. rade už počas manželstva nadobúdala pochybnosti o svojom otcovstve k maloletým deťom a tieto sa po rozvoде manželstva ešte prehĺbili. Vzhľadom na to, že rodičom mal. detí uplynula ustanovená lehota na zapretie otcovstva, otec maloletých detí sa obrátil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni s podnetom na podanie návrhu na zapretie otcovstva. Uznesením č.k. 4P/207/2011-11 zo dňa 2.8.2011 bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni ustanovený za opatrovníka maloletých detí (navrhovateľov v 1. a 2. rade) na podanie návrhu o prípustnosť zapretia otcovstva k maloletým deťom. Prvostupňový súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že to, aby bolo určené, kto je biologickým otcom detí, je v ich skutočnom záujme. V zmysle článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa má dieťa právo poznať svojho otca a tiež právo na jeho starostlivosť. Navrhovatelia majú preto právo poznať, či odporca v 1. rade je ich biologickým otcom alebo nie. Podľa názoru prvostupňového súdu je v záujme navrhovateľov v 1. a 2. rade, aby sa uvedené pochybnosti odporcu v 1. rade buď vylúčili, alebo potvrdili v konaní o zapretie otcovstva,

a to tým viac, že ak sa tieto pochybnosti odporcu v 1. rade vylúčia, môže to pozitívne ovplyvniť vzťah odporcu v 1. rade k maloletým deťom. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti prvostupňový súd určil, že zapretie otcovstva, ktoré svedčí odporcovi v 1. rade voči maloletým navrhovateľom v 1. a 2. rade z matky - odporkyne v 2. rade je prípustné. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že keďže navrhovateľom v 1. a 2. rade, ktorí mali vo veci plný úspech, by prináležala náhrada trov potrebných na účelné uplatňovanie, avšak títo si žiadne trovy konania neuplatnili a zo spisu im žiadne nevyplývajú, preto účastníkom konania náhradu trov nepriznal.

Proti rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporkyňa v 2. rade z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. b), c) a f) O.s.p.. Poukázala na to, že ustanovenie § 86 ods. 1 zákona o rodine, podľa ktorého manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvie, že sa jeho manželke narodilo dieťa, zaprieť na súde, že je jeho otcom, bolo nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 20.4.2011, č.k. PL. ÚS 1/2010 - 57 zrušené dňom 8.9.2011. Podľa odporkyne v 2. rade zákon o rodine v súčasnej dobe nestanovuje pre otca, manžela matky podľa 1. domnienky otcovstva žiadnu lehotu, ktorá by obmedzovala zapretie otcovstva z jeho strany. Zároveň v danom prípade vylučuje aplikáciu ustanovenia § 96 ods. 1 zákona o rodine, preto mal prvostupňový súd návrh na rozhodnutie o prípustnosti zapretia otcovstva v celom rozsahu zamietnuť. Z uvedených dôvodov žiadala odporkyňa v 2. rade napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že návrh na pripustenie zapretia otcovstva odvolací súd zamietne, prípadne zruší rozsudok a vec vráti prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Odporca v 1. rade vo svojom vyjadrení zo dňa 19.3.2012 považoval odvolanie odporkyne v 2. rade za nedôvodné, pretože prvostupňový súd nerozhodoval o samotnom zapretí otcovstva, ale len o určení, že zapretie otcovstva je prípustné. Nález Ústavného súdu SR sa týka lehôt na zapretie otcovstva manželom matky. Z uvedených dôvodov navrhol podané odvolanie zamietnuť.

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa mal za to, že prvostupňový súd správne posúdil a zväzil všetky okolnosti týkajúce sa prípustnosti zapretia otcovstva k maloletým deťom v tomto konaní.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a zistil, že odvolanie matky nie je dôvodné. O odvolaní bolo rozhodnuté postupom podľa ust. § 214 ods. 2 v spojení s ust. § 156 ods. 3 O. s. p., pričom miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia boli oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej päť dní pred vyhlásením.

Súd prvého stupňa z preukázaných skutočností dospel k správnym skutkovým zisteniam a z nich vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na výstižné a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožňuje.

Podľa ustanovenia § 96 ods. 1 zákona o rodine ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom.

V ustanovení § 96 ods. 1 zákona o rodine zákonodarca zakotvil časovo neobmedzené právo dieťaťa domáhať sa zapretia otcovstva, avšak pod podmienkou, že je to potrebné v záujme dieťaťa. Plnoleté dieťa bude návrh podávať samo, v prípade maloletého dieťaťa návrh podáva opatrovník. V prípade maloletého dieťaťa nie je vylúčené, že k tomu môže dôjsť aj na základe podnetu rodiča (smerujúceho príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý následne podá návrh na svoje ustanovenie za opatrovníka).

Len na margo odvolacej námietky odvolateľa ohľadom neobmedzeného plynutia lehoty na podanie návrhu na zapretie otcovstva, odvolací súd poznamenáva, že v predmetnom konaní ide o návrh maloletých detí zastúpených opatrovníkom, nie o návrh otca. Chýbajúce hmotnoprávne ustanovenie

§ 86 ods. 1 zákona o rodine stanovujúce lehotu na podanie návrhu bez ohľadu na jej dĺžku nemôže mať za následok odopretie práva dieťaťa domáhať sa zapretia otcovstva. V súvislosti s tým nemožno v záujme spravodlivého rozhodnutia veci, a to najmä s ohľadom na záujem maloletých detí, vylúčiť ich právo domáhať sa zapretia otcovstva.

Odvolací súd v danom prípade v súlade so zásadou de negatio justitiae a najmä s prihliadnutím na záujem maloletých potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p. ako vecne správny, teda odvolacie námietky matky maloletých považoval za nedôvodné. Závery súdu prvého stupňa nepostrádajú logiku a sú v skutočnom záujme maloletých detí.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p., keďže úspešným navrhovateľom trovy odvolacieho konania nevznikli.

Predmetný rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0. (ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení novely vykonanej zákonom č. 33/2011 Z.z. účinným od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.